

Ayakkabı İTHALATI

*Gün geçmiyorki ayakkabı
ithalatına yeni bir ticaret
politikası önlemi çıkmasın.*

*Son zamanlarda birbiri
ardına çıkan düzenlemeler,
ayakkabı ithalatını bir
tarafından zorlaştırırken diğer
tarafından daha maliyetli
hale getirmiştir. Ayakkabı
ithalatçıları isyan ettiren bu
gelişmelerin yansımalarını
hemen hemen tüm gümrük
idarelerinde görmekteyiz.
Ayakkabı ithalatındaki bu
yeni düzenlemelere kısaca
göz atalım.*

İbrahim ÖZTÜRK*

Ebru TEKİN**

İlave Gümrük Vergisi

Çok değil bundan 2 yıl önce ayakkabılara getirilen ek mali yükümlülüğün 10 Ağustos 2014 tarihinde dolmasıyla birlikte yerli üreticinin korunması amacıyla ayakkabı ve ayakkabı imalatından kullanılan ürünlerin ithalatına %30 ila %50 ilave Gümrük Vergisi getirildi. Kararın Resmi Gazetede yayınlanmasının ardından bu vergiler 10 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla uygulamaya başlandı. Alınan ilave gümrük Vergileri eşyanın geldiği yer ya da serbest dolaşım statüsünden bağımsız olarak menşeline göre belirlenmektedir. Yani AB ülkelerinden ATR eşliğinde gelse dahi, üçüncü ülkeler menşeli olması durumunda ilave gümrük vergisi uygulanmaktadır. Benzer bir uygulama 2011 yılında hazır giyim ürünlerinin ithalatında uygulanmaya başlanmış ve halen bu uygulamaya devam edilmektedir.

Ayakkabı ithalatında ilave gümrük vergisi uygulanmayan ülke gruplarına baktığımızda: AB üyesi ülkeler, EFTA üyesi ülkeler, İsrail, Makedonya, Bosna Hersek, Fas, Batı Şeria ve Gazze Şeridi, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Ürdün, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Güney Kore ve Morityus'u görmekteyiz.

Kayıt Belgesi Zorunluluğu

Ayakkabılarınızı bu ülkelerden A.TR yada EUR1 eşliğinde getirdiğinizde herşeyin çok kolay olacağını sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Zira 26.07.2014 tarihinde yayımlanan ve 10.08.2014 tarihinde yürürlüğe giren tebliğ ile ithalatında gözetim uygulanacak ürünler listesine ayakkabıları da kapsayan 64.Fasıl eklenmiştir. Yani ayakkabı ithalatları da artık kayıt altına alınmaya başlanmıştır. Bu düzenlemenin sonucu olarak, ithalatçı firmalardan çok kısa bir zaman içerisinde ayakkabıların ihracatçısı olan firmalardan İhracatçı Kayıt Formlarını (Exporter Registry Form) temin etmeleri ve bu formları bağlı buldukları Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlükleri'ne teslim etmeleri istenmiştir. Çok kısa bir zamanda bu evrakların temini ve teslimi oldukça güçtür.

Yani, bir taraftan ithal ayakkabılardan ilave gümrük vergileri alınırken, diğer taraftan bu ayakkabılar kayıt altına alınmaktadır. İlave gümrük vergisi alınmayan ülke gruplarından ithalatlarda kayıt belgesi başvuruları yapılırken Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yetkilendirilen Kayıt Merkezlerince (İTKİB) denetim ve sorgulama kriterlerine yönlendirilerek günlerce bekletilmektedir. İlgili Kurum kayda alınan bu eşyaların üretici bilgilerini sistem üzerine kayıt edilmesini istemekte ve bu bilgiler üzerinden üreticilere ulaşıldığını ve gerekli menşe doğrulamalarının yapıldığı belirtmektedirler. Zaman zaman o ülkedeki Ateşliklerden bu bilgilerin teyit edildiği, bize iletilen bilgiler arasındadır. Yani iş bu kadar ciddidir (!)

Kanserojen Madde Testleri

Ayakkabı ithalatında yaşanan bir diğer sıkıntı ise; yine bu yıl içerisinde yürürlüğe girmiş olan ve ayakkabı cinsi ürünlerin fitalat (fitalat plastiklerin esnetilmesi için kullanılan bir madde olup kanser yapıcı niteliğe haiz olabilmektedir) içeriğine yönelik Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğinin 10.04.2014 tarihinde uygulamaya geçmesidir. Ekonomi Bakanlığı'nın bu tebliğinde ithalatçı firmalar tarafından sunulan test raporlarının denetim birimlerince kabul edilmeyeceği ve fiili denetime yönlendirilen ürünlerden ilgili Grup Başkanlıklarınca numune alınarak ücreti ithalatçı tarafından ödenmek üzere akredite bir laboratuara teste gönderileceği duyurulmuştur. Bu noktada eşyanın Avrupa Birliği ya da üçüncü ülke menşeli olması tebliğide de belirtildiği üzere bir muafiyet sağlamamaktır. Akredite kuruluşa teste gönderilen ürünler için 2.000 TL'yi bulan test ücretleri oluşmakta ve eşyalar bu süre boyunca gümrükte beklemektedir .

Çileden Çıkan Ayakkabı İthalatçıları

Tüm bu süreçler, konulan ilave vergiler, belge yükümlükleri ve ilave test gereksinimleri ithalatçı firmalar açısından ayakkabı ithalatında ciddi zaman kayıplarına ve ekstra maliyetlere sebep olmaktadır. Tüm bu ilave gereksinimlerin karşılanması sırasında eşyalar haftalarca ilgili ambar yada antrepolarda bekletildiğinden ardiye ücretleri kat be kat artmaktadır. Özellikle perakende satış yapan firmaların mağaza reyonlarının boş kalmasına neden olmakta ve nihayetinde ayakkabıların ithalatları gerçekleşmiş olsa bile tüm bu maliyetler tüketici fiyatlarına yansımaktadır. Tüm bu süreçleri yerine getirmeye çalışan ayakkabı ithalatçıların ve bu firmalar gümrük işlemlerinde dolaylı temsilci sıfatıyla hizmet veren gümrük müşavirlerinin çektiği çileler de cabası.